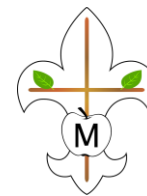

STANDARDY KSZTAŁCENIA

KADRY HARCERSKIEJ I INSTRUKTORSKIEJ

KRĘGU HARCERSKIEGO „DRZEWO POKOJU”

(wersja z 25.02.2024 r.)

I. ZASADY OGÓLNE

1. Kształcenie kadry harcerskiej i instruktorskiej w Kręgu Harcerskim „Drzewo Pokoju” organizowane jest na poziomie organizacji według zasad określonych w poniższej instrukcji. W szczególnych przypadkach Rada Kręgu może wyrazić zgodę na organizację Kursu Zastępowych na poziomie drużyny, przy spełnieniu wymagań Kręgu.
2. Sejmik Kręgu podejmuje decyzje w sprawie organizacji kursów w danym roku harcerskim i wybiera komendanta i/lub kadrę kursu.
3. Komendantem kursu zastępowych może być instruktor co najmniej w stopniu przewodnika, a kursu instruktorskiego co najmniej w stopniu podharcmistra.
4. Kadra kursów jest zobowiązana do zorganizowania w ramach kursu wymaganej podstawy programowej określonej w poniższej instrukcji. Za zgodą Rady Kręgu, kadra ma również prawo dodania do niej autorskich szkoleń fakultatywnych, według własnego pomysłu.
5. Wzory patentów kursów określa Rada Kręgu i we współpracy z kadrą kursów odpowiada za prowadzenie ich ewidencji.
6. Lista absolwentów kursów ogłaszana jest na wniosek komendanta kursu w rozkazie Kręgu (tj. Zwiatku Kory).
7. Do kontrolowania przebiegu organizacji kursów uprawniona jest w szczególności Komisja Rewizyjna. Przedmiotem kontroli może być realizacja programu kursu, jego formy i utrzymywanie harcerskiej postawy podczas spotkań kursowych. W przypadku rażących nieprawidłowości Komisja Rewizyjna ma prawo odwołać komendanta kursu i zawiesić jego przebieg.
8. W przypadku odwołania kadry kursu Rada Kręgu powołuje nową kadrę lub odwołuje kurs.
9. Po zakończeniu przebiegu kursu, kadra jest zobowiązana dokonać jego podsumowania i udostępnienia wniosków w terminie do 2 tyg. od zakończenia kursu, w sposób umożliwiający dostęp do nich kolejnym organizatorom.
10. Komisja Stopni Instruktorskich indywidualnie rozstrzyga wnioski o uznanie kursów innych organizacji za tożsame. Nie jest to możliwe w przypadku Seminarium Przybocznych, ze względu na jego obrzędowy charakter.
11. Kadra kursu informuje Agłone o rozpoczęciu i zakończeniu kursu, a także o biwakach kursowych 2 tygodnie przed planowanym wydarzeniem.
12. Kadra kursu odpowiada za uzupełnianie bazy materiałów ze szkoleń i udostępnienie ich kursantom, a także zapoznanie szkoleniowców z wymaganiami dotyczącymi szkoleń.
13. Zaleca się żeby w skład kadr kursów wchodził instruktorzy reprezentujący zarówno pion żeński, jak i męski.

14. Szkoleniowcy dobierani są przez kadrę kursu pod względem adekwatnej wiedzy, umiejętności i doświadczenia.
15. Zgodnie z regulaminem mundurowym, podczas wydarzeń kursowych organizowanych w mundurach galowych, obowiązują barwy Kręgu.

II. KURS ZASTĘPOWYCH

1. Idea i efekty kształcenia:
 - a) Wyszkolenie przyszłej kadry zastępów do prowadzenia zbiórek;
 - b) Wyposażenie przyszłej kadry zastępów w narzędzia i znajomość form pracy harcerskiej;
 - c) Organizacja szkoleń o charakterze praktycznym, ograniczenie formy teoretycznej Kursu;
 - d) Integracja kadr zastępów Kręgu;
 - e) Integracja kadr zastępów z instruktorami Kręgu;
 - f) Budowanie poczucia przynależności do organizacji, możliwość działania na poziomie Kręgu (a nie tylko jednostki macierzystej).
2. Forma:
 - a) W ramach kursu powinien zostać zorganizowany minimum jeden biwak harcerski.
 - b) W programie powinny być uwzględnione zajęcia integracyjne dla kursantów i innych uczestników wydarzeń kursowych.
 - c) Wiedza powinna być przekazywana w przystępnej, praktycznej formie, która będzie atrakcyjna i dostosowana do potrzeb i wieku kursantów.
 - d) Komendant kursu określa formę jego zaliczenia, którego podstawą nie będzie tylko obecność (np. rozmowa z kadrą w formie studium przypadku, bieg po patent, przeprowadzenie zbiórki zaliczeniowej itd.).
 - e) Na wydarzenia kursu zapraszani są absolwenci, którzy uczestniczą w dyskusjach, zajęciach i integracji, wzbogacając ich przebieg o swoje doświadczenie oraz budując atmosferę wydarzeń.
3. Wymagania wobec kandydatów:
 - a) Kandydaci na Kurs Zastępowych powinni mieć ukończony 12. rok życia.
 - b) Kandydaci na Kurs Zastępowych powinni mieć doświadczenie harcerskie na poziomie co najmniej otwartej próby na pierwszy stopień harcerski.
 - c) Kandydaci na Kurs Zastępowych powinni odznaczać się następującymi cechami: zapał do pracy, chęć rozwoju, przykład postawy harcerskiej.

W indywidualnych przypadkach dopuszcza się modyfikację wymagań przez Komendanta kursu za zgodą Rady Kręgu. Zaleca się, żeby kandydaci na zastępowych przed objęciem funkcji ukończyli Kurs Zastępowych.

4. Wymagania programowe (minimum szkoleniowe):

- Gry terenowe i krótkie gry - Planowanie, schematy i zasady organizacji gier terenowych. Tłumaczenie zasad krótkich gier (określenie obszaru gry, czasu trwania, zwycięzcy, reguł) i ich przeprowadzanie.
- Zasady dobrej zbiórki i pisanie planów zbiórek - Pisanie konspektu planu zbiórki z uwzględnieniem celu, tematyki, miejsca, pogody, czasu trwania. Zasady dobrej zbiórki. Informowanie harcerzy/rodziców o zbiórce.
- Narzędzia pracy zastępowego - Źródła inspiracji na zbiórki i baza pomysłów Kręgu. Trening kreatywności. Obrzędowość zastępu jako sposób budowania jego tożsamości. Wplatanie w zbiórki stopni i sprawności. Młodszoharcerskie formy pracy.
- Zbiórka pokazowa - Przeprowadzenie modelowej zbiórki z zastosowaniem omawianych na poprzednich szkoleniach zasad. Podsumowanie i omówienie zbiórki. Zaleca się, aby tematyka zbiórki dodatkowo pogłębiała wybraną technikę harcerską.
- Zastęp a drużyna - Współpraca zastępowego z podzastępowym oraz zastępowego z drużynowym. Odpowiedzialność za zastęp na biwaku i obozie. Rola zastępowego w zastępie, starszy brat/siostra.
- Trudności wychowawcze i pozytywna dyscyplina* - Nagrody i kary czyli pozytywne wzmocnienie i wyciąganie konsekwencji z niepożądanego zachowania. Sposoby motywowania swoich ludzi. Podstawy porozumienia bez przemocy (potrzeby i granice).
- Kurs obsługi zucha/młodszego harcerza - Przejście zucha do drużyny młodszoharcerskiej. Zrozumienie potrzeb młodszych harcerzy. Różnice w potrzebach rozwojowych zuchów i harcerzy.
- Bezpieczeństwo na zbiórkach i biwakach - Regulamin Kręgu. Wzywanie pomocy.
- Musztra - Podstawy zasad musztry i poprawnego umundurowania.
- Samodzielnie przeprowadzona zbiórka - Samodzielne napisanie planu zbiórki, najlepiej z uwzględnieniem gry długiej i krótkiej. Przeprowadzenie zbiórki zastępu pod okiem instruktora, z jej omówieniem po zakończeniu.

Zaleca się, żeby komendant po zbadaniu zapotrzebowania kursantów (np. poprzez ankietę/ bieg/ rozmowę/ quiz) rozszerzył program kursu o wybrane szkolenie/a z technik harcerskich: a) samarytanki, b) terenoznawstwa, c) historii harcerstwa, d) wiedzy ogólnoharcerskiej (szyfrów, węzłów, stosów, symboliki), e) wiedzy o Kręgu.

Zaleca się, żeby kadra kursu uwzględniła takie rozmieszczenie szkoleń, aby nieobecność kursanta na jednym biwaku nie przekreśliła możliwości zaliczenia kursu.

** Zaleca się organizację szkolenia oddzielnie dla pionu żeńskiego i męskiego, lub przeprowadzenie go równocześnie przez przedstawicieli obu pionów.*

III. KURS INSTRUKTORSKI: KURS PRZYBOCZNYCH I DRUŻYNOWYCH

1. Idea i efekty kształcenia:
 - a) Umożliwienie harcerzom i harcerkom rozwoju w kierunku funkcji instruktorskich.
 - b) Wsparcie Kręgu w pozyskiwaniu nowych instruktorów.
 - c) Wyposażenie przyszłej kadry instruktorskiej w potrzebne kompetencje wychowawcze, interpersonalne, organizacyjne oraz metodyczne.

- d) Przekazanie praktycznej wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia jednostki harcerskiej.

2. Forma:

- a) Kurs Przybocznych i Drużynowych trwa od 6 do 11 miesięcy. Rozpoczyna się w początkiem drugiego półrocza roku harcerskiego i kończy przed Seminarium Przybocznych, z wyprzedzeniem umożliwiającym absolwentom kursu wyjazd na Seminarium.
- b) Szkolenia przeprowadzane są w maksymalnie pięciogodzinnych blokach, uwzględniając w tym przerwy pomiędzy szkoleniami. Mogą odbywać się zarówno na dedykowanych spotkaniach szkoleniowych, biwaku kursu, jak i w wyznaczonym czasie na biwakach i obozie Kręgu. Koniecznym jest ustalać terminy zarówno ze szkoleniowcami jak i kursantami i informować o datach szkoleń z wyprzedzeniem.
- c) Zaleca się, żeby w czasie kursu poza spotkaniami i/lub wyjazdami szkoleniowymi odbyła się przynajmniej jedna integracja kursantów, spotkanie wprowadzające do kursu oraz zakończenie kursu z wręczeniem patentów (zwyczajowo podczas obchodów Święta Niepodległości).
- d) Zaleca się organizowanie szkoleń w formie stacjonarnej, ale dopuszczalne są również szkolenia online, lub asynchroniczne do wykonania jako praca własna.
- e) Zaleca się, żeby szkoleniowcami były osoby doświadczone na funkcjach instruktorskich, uznane przez Komendanta Kursu za ekspertów w dziedzinie danego szkolenia.
- f) Komendant Kursu jest zobowiązany przed rozpoczęciem kursu przedstawić kursantom zasady jego ukończenia oraz egzekwować je przez cały czas trwania KPİD. Głównym kryterium ukończenia kursu jest frekwencja na szkoleniach oraz rozliczenie się z wykonanych zadań w trakcie i poza szkoleniami.

3. Wymagania wobec kandydatów:

- a) Kandydaci na Kurs Drużynowych i Przybocznych powinni mieć ukończony 15. rok życia.
- b) Kandydaci na Kurs Drużynowych i Przybocznych powinni mieć doświadczenie harcerskie na poziomie co najmniej roku na funkcji zastępowej/zastępowego lub podzastępowej/podzastępowego.
- c) Kandydaci na Kurs Drużynowych i Przybocznych powinni odznaczać się następującymi cechami: chęć pracy na funkcji instruktorskiej, odpowiedzialność, bycie wsparciem i przykładem dla młodszych harcerzy, chęć rozwoju.

W indywidualnych przypadkach dopuszcza się modyfikacji wymagań przez Komendanta kursu za zgodą Rady Kręgu. Zaleca się, żeby kandydaci na drużynowych i przybocznych przed objęciem funkcji ukończyli Kurs Drużynowych i Przybocznych.

4. Wymagania programowe (minimum szkoleniowe):

Kompetencje wychowawcze i interpersonalne

- Drużynowy, wódz, autorytet
- Rozwój osobisty harcerza w drużynie i Kręgu
- Podstawy psychologii rozwojowej

Podstawowe założenia metodyczne Ruchu Harcerskiego

- Podstawy Metody i Metodyki Harcerskiej
- Podstawy Metodyki Zuchowej

Praktyczne umiejętności instruktorskie

- Organizacja długich gier
- Gra długa w terenie - praca własna (planowanie i przeprowadzenie)
- Organizacja biwaków
- Organizacja naborów

Prowadzenie drużyny

- Planowanie pracy drużyny
- Praca drużyny na obozie
- Podział pracy w drużynie
- Obrzędy, zwyczaje i tradycje jako klucz do budowania tożsamości drużyny
- Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym
- Praca ZZ i RD - jak rozwijać i motywować swoją kadre
- Formy pracy w drużynie harcerskiej

Struktura i organizacja

- Sprawy finansowe, organizacja i dokumentacja w działalności drużyny
- Organizacja i dokumentacja Kręgu
- Organizacje harcerskie w Polsce i na świecie
- Podstawy prawne działalności organizacji harcerskich

IV. KURS INSTRUKTORSKI: „SEMINARIUM PRZYBOCZNYCH”

1. Idea i efekty kształcenia:

Celem Seminarium jest kultywowanie zwyczajów i tradycji Kręgu, integracja absolwentów KPİD z gronem instruktorskim oraz poszerzenie kompetencji kadry. Dzięki corocznemu wyjazdowi szkoleniowemu kadra Kręgu wciąż rozwija swoje umiejętności i poszerza wiedzę m.in. w zakresie swojej służby wychowawczej. Seminarium stwarza również przestrzeń do dyskusji w gronie instruktorskim na temat działania i organizacji Kręgu, co może stanowić podstawę dla przyszłych reform.

2. Forma:

Seminarium odbywa się w formie kilkudniowego, corocznego wyjazdu, który zawiera minimum 3 bloki wieczorne.

3. Wymagania wobec kandydatów:

Do udziału w Seminarium uprawnieni są członkowie i obserwatorzy Bractwa Agłona oraz jako kursanci, absolwenci Kursu Przybocznych i Drużynowych. Uczestnictwo w roli kursanta odbywa się jednorazowo, podczas pierwszego wyjazdu.

4. Wymagania programowe

Każde Seminarium zawiera w swoim programie niezmiennie części obrzędowe. Uczestnictwo w nich, w roli kursanta, stanowi jedno z wymagań dołączenia do Bractwa Agłona.

Zaleca się, aby w programie uwzględnić szkolenie z Historii Kręgu, Giełdę Pomysłów oraz naukę wyciągania konstruktywnych wniosków i podsumowań, jako dopełnienie programu KPiD.

Tematyka pozostałych bloków szkoleniowych wybierana jest przez komendanta Seminarium na podstawie bieżących potrzeb kadr jednostek. Akceptacji planu Seminarium dokonuje Rada Kręgu.